

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **A. M.**, zastoupené Mgr. Miroslavem Michajlovičem, advokátem se sídlem Kroměříž, Masarykovo nám. 128/3, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, tř. Tomáše Bati 21, za účasti **I) V. Č. a II) RSDr. A. Č.**, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2021, č. j. 29 A 149/2019-47,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 1. 2018, č. j. 00382/2018/POZ, sp. zn.: 1/2013, nařídil Úřad městyse Pozlovice (dále jen „silniční správní úřad“) podle § 29 odst. 3 zákona č. 13/1997, o pozemních komunikacích, manželu žalobkyně odstranění nepovolených pevných překážek (dvě kari sítě, dva kovové sloupky a navážka zeminy) z veřejně přístupné účelové pozemní komunikace na pozemku p. č. X v katastrálním území X, obec X. K odvolání žalobkyně a jejího manžela změnil žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 7. 2019, č. j. KUZL 20050/2018, rozhodnutí silničního správního úřadu tak, že předmětnou povinnost uložil žalobkyni, neboť její manžel v průběhu odvolacího řízení zemřel. Ve zbytku toto rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem označeným v návěti zamítl.

[2] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, s níž spojila návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodnila tím, že napadeným rozhodnutím, které považuje za nezákonné, je nucena upravovat svůj pozemek proti své vůli, což je v rozporu se smyslem a charakterem nedotknutelnosti vlastnického práva. Pokud by se tomuto rozhodnutí podvolila, ztratilo by řízení o kasační stížnosti smysl, protože by zanikl předmět řízení. Stěžovatelka je starobní důchodce a zajistit odstranění zeminy je pro ni poměrně náročné. V jejím případě není možné tvrdit ba ani prokázat zásadní majetkovou újmu, nepoměrně větší újmu oproti ostatním osobám však spatřuje v újmě nemajetkové, která spočívá v nuceném a nedobrovolném zásahu do vlastnictví k pozemku. Stěžovatelka nepovažuje zeminu, kterou je podle napadeného rozhodnutí povinna odstranit, za překážku. Přiznání odkladného účinku se nedotkne práv třetích osob, neboť pozemek není zatížen věcným břemenem

a nevykonává k němu právo žádná osoba. Nelze hovořit ani o rozporu s veřejným zájmem, neboť údajná překážka leží na soukromém pozemku.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že nevidí pro přiznání odkladného účinku žádný důvod. Zásah do práv osob zúčastněných na řízení je dlouhodobý, neměnný a podle názoru žalovaného má mnohem větší intenzitu než u stěžovatelky.

[5] Osoby zúčastněné na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřily.

[6] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užije přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje na jedné straně hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán), s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán), jako hledisko druhé. K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li stěžovatel, že jeho újma, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, by byla nepoměrně větší oproti případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno, a současně teprve poté, co vyloučí kolizi odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[8] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[9] Stěžovatelka svůj návrh odůvodnila tím, že povinnost podrobit se napadenému rozhodnutí pro ni představuje nemajetkovou újmu spočívající v nutnosti nedobrovolně upravovat svůj pozemek, ačkoli navezenou zeminu nepovažuje za překážku a napadené rozhodnutí je podle ní nezákonné.

[10] Tato argumentace ovšem směřuje k samotné podstatě věci a její posouzení by *de facto* představovalo předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasační stížnosti. Samotná otázka zákonnosti rozhodnutí totiž není a ani nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku, neboť při rozhodování o tomto návrhu soud nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2012, č. j. 5 As 144/2012-27). Jak již bylo výše naznačeno, přiznání odkladného účinku nemůže být prostředkem, který by měl sloužit k odvrácení účinků pravomocného rozsudku krajského soudu (potažmo žalobou napadeného rozhodnutí) pouze z důvodu jeho možné nesprávnosti.

pokračování

[11] Stěžovatelka prakticky jako jediný důvod pro přiznání odkladného účinku uvádí nemajetkovou újmu způsobenou vynuceným omezením jejího vlastnického práva, tj. nedobrovolným odstraněním zeminy, káři sítí a kovových sloupků z jejího pozemku. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že povinnost respektovat pravomocně uloženou povinnost odstranit pevnou překážku z veřejně přístupné účelové pozemní komunikace bývá zpravidla spojena s jistou mírou psychického nepohodlí vyvěrajícího z primární neochoty splnit tuto povinnost dobrovolně, aniž by za tím účelem bylo nutno vydávat rozhodnutí. Takovéto nepohodlí však bez přistoupení dalších okolností nelze považovat za nepoměrně větší újmu oproti újmě jiných osob. Těmito osobami jsou v nyní projednávané věci zejména osoby zúčastněné na řízení, které nemohou předmětnou veřejně přístupnou účelovou komunikaci využívat pro přístup k jejich nemovitosti z důvodu existence uvedené pevné překážky. Jinou hrozící újmu (například majetkovou) pak stěžovatelka ve svém návrhu výslovně netvrdila.

[12] Nejvyšší správní soud proto ze shora uvedených důvodů neshledal, že by výkon kasační stížnosti napadeného rozsudku krajského soudu mohl pro stěžovatelku znamenat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Proto návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[13] Tímto rozhodnutím se nikterak nepředjímá podoba budoucího rozhodnutí ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu